

Maksājumu aprēķināšanas metodika saskaņā ar 2021R2115 82.pantu

Izmantotie saīsinājumi

BS – bruto segums.

CSP – Centrālā statistikas pārvalde

KLP – kopējā lauksaimniecības politika

LAD – Lauku atbalsta dienests

LLKC – Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs

ZM – Zemkopības ministrija

Ievads

Aprēķini Latvijas KLP stratēģiskā plāna 2023.- 2027. gadam maksājumiem, kas tiek piešķirti, saskaņā ar 31., 70., 71. un 72. pantu pamatojoties uz papildu izmaksām un negūtajiem ienākumiem, ir atbilstīgi, pareizi un noteikti pēc taisnīgas, objektīvas un verificējamās aprēķina metodes. Šos atbalsta maksājuma aprēķinus veicis un izskatījis Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs (LLKC), kas ir funkcionāli neatkarīga iestāde no iestādēm, kuras atbild par KLP stratēģiskā plāna īstenošanu.

LLKC ir vadošais lauksaimniecības un lauku uzņēmējdarbības konsultāciju dienests Latvijā ar birojiem 26 pilsētās reģionos, kas sniedz konsultācijas augkopībā, lopkopībā, mežsaimniecībā, zivsaimniecībā, uzņēmējdarbībā, grāmatvedībā un finansējuma piesaistē. LLKC katru gadu veic arī bruto segumu aprēķinus, kurus izmanto nozarei nozīmīgu aprēķinu veikšanai. To izstrādē iesaistīti gan speciālisti no LLKC struktūrvienībām, gan nozares eksperti - saimniecību vadītāji.

Izmantotie informācijas avoti

Aprēķinos izmantotie informācijas avoti ir CSP datu bāzes, LAD datu bāze par platībmaksājumu atbalsta saņēmējiem, LDC datu bāze par lauksaimniecības dzīvniekiem un bitēm, LLKC sagatavotie BS aprēķini. Tā kā ne visās aprēķinu pozīcijās ir iespējams iegūt informāciju no statistikas datiem, papildus ir izmantota informācija no zinātniskajiem pētījumiem par atbilstošajām tēmām vai arī nozares ekspertu sniegtie dati.

Aprēķinu metodes apraksts

Intervences, kas iekļautas Latvijas KLP stratēģiskā plāna 2023.- 2027. gadam un kurām izmantota aprēķinu metode, kas pamatojas uz papildu izmaksām un negūtajiem ienākumiem, ir:

- Ekoshēmas saskaņā ar 31.pantu
- Vides, klimata un citas pārvaldības saistības saskaņā ar 70.pantu
- Maksājums saistībā ar platībatkarīgiem traucēkļiem saskaņā ar 72.pantu

Izmantotie aprēķinu pamatprincipi ir Latvijā izmantotās tradicionālās lauksaimniecības prakses salīdzinājums ar minētajās intervencēs noteiktajām saimniekošanas metodēm un saistībām, kuru ietekmes dēļ ir jāievēro noteiktas prasības, kas savukārt saimniecībās rada papildu izmaksas vai samazina saražotās produkcijas apjomu un rada negūtos ienākumus.

Kompensāciju aprēķiniem ir divas sadaļas:

1. Tiek aprēķināts izmaksu palielinājums.
2. Tiek aprēķināts ieņēmumu samazinājums.

Kompensāciju veido abu sadaļu summa.

Ekoshēmas saskaņā ar 31.pantu:

Aprēķinu vajadzībām tiek izmantoti parastās prakses bruto segumu aprēķinu dati, kas salīdzināti ar izmaksām, kas saistītas ar neiegūtajiem ienākumiem un papildus izmaksām, kas rastos no jauno saistību ieviešanas.

Bruto segumu aprēķini: <http://new.llkc.lv/lv/nozares/augkopiba-ekonomika-lopkopiba/sagatavoti-bruto-segumi-par-2019-gadu>

TM4.1. - Atbalsts par videi un klimatam labvēlīgu lauksaimniecības praksi

Kompensējošs maksājums aprēķināts ņemot vērā lauksaimnieku negūtos ienākumus ieviešot konkrēto praksi vai kompensējot papildus izdevumus, kas rodas ieviešot konkrētu praksi. Kultūraugu dažādošanas nodrošināšanai ņemt vērā papildus izdevumus, kas nepieciešami vairāku dažādu kultūraugu sēklas iegādei, aramzemes apstrādei un mēslošanai. Kompensācijas likme veidojas ņemot vērā apstākli, ka galvenais kultūraugs nedrīkst aizņemt vairāk kā 65%

no saimniecības aramzemes, kas nozīmē mazākus ienākumus no galvenā kultūrauga audzēšanas, savukārt citu kultūraugu audzēšana nevar pilnībā aizstāt negūtos ienākumus. Tāpat kultūraugu audzēšana ir jāplāno tā, lai ar minimāliem ienākumu zaudējumiem veidotu un nodrošinātu arī segumu rudens, ziemas periodā. Kompensācijas likme ietver arī kompensāciju par augsnes seguma veidošanu ilggadīgajos stādījumos.

TM4.2 - Ekoloģiski nozīmīgas platības

Kompensējošs maksājums aprēķināts ņemot vērā lauksaimnieku negūtos ienākumus ieviešos konkrēto praksi vai kompensējot papildus izdevumus, kas rodas ieviešot konkrētu praksi. Neiegūtie ienākumi un papildu izmaksas tika aprēķinātas, pamatojoties uz salīdzinājumu ar ienesīgāko kultūraugu kā ziemas kvieši audzēšanu, kompensējot starpību, kas rodas audzējot mazāk ienesīgās kultūras kā slāpekli piesaistošas kultūras, zālāju ar lielāku tauriņziežu īpatsvaru vai nektāraugus.

Zaļmēslojuma augu papuves likme ir noteikta, ņemot vērā papildus izmaksas, kas rodas, lai izpildītu ekoshēmas noteiktās saistības - sēt vismaz divus zaļmēslojuma augus t.sk. vismaz viens ir kāds no tauriņziežiem.

Papildus kompensācijas likme (top-up) ir noteikta, ņemot vērā papildus izmaksas, kas rodas par darbībām, kas tiek veiktas augsnes kvalitātes un reakcijas optimizācijas nodrošināšanai pirms konkrētā platībā tiek veidotas ekoloģiski nozīmīgas platības.

TM4.4 - Saudzējošā lauksaimniecības prakse

Kompensējošs maksājums aprēķināts ņemot vērā lauksaimnieku negūtos ienākumus ieviešos konkrēto praksi vai kompensējot papildus izdevumus, kas rodas ieviešot konkrētu praksi. Kompensācijas likme veidojas ņemot vērā izmaksas, kādas rodas piemērojot minimālās apstrādes prakses un negūtos ienākumus no ražas samazinājuma.

TM4.5 - Slāpekļa un amonjaka emisiju, un piesārņojumu mazinošas lauksaimniecības prakses

Kompensējošs maksājums aprēķināts ņemot vērā lauksaimnieku negūtos ienākumus ieviešos konkrēto praksi vai kompensējot papildus izdevumus, kas rodas ieviešot konkrētu praksi. Kompensācijas likmes veidojas no izmaksām, kas rodas no precīzo tehnoloģiju izmantošanas, piem. degvielas izmaksas, un darbinieku augstākas kvalifikācijas nepieciešamības. Arī, lai sniegtu korektus ziņojumus un iekārtu datus elektroniskā sistēmā.

TM4.6 - Zālāju saglabāšanas veicināšana

Kompensējošs maksājums tiks piešķirts ņemot vērā lauksaimnieku negūtos ienākumus ieviešos konkrēto praksi vai kompensējot papildus izdevumus, kas rodas ieviešot konkrētu praksi. Kompensācijas likme veidojas no negūtajiem ienākumiem no lopbarības audzēšanas un izdevumiem, kas rodas ierīkojot un uzturot zālāju kopšanu.

TM4.7 - Agro-ekoloģijas prakses bioloģiskās saimniecībās

Aprēķinu vajadzībām tiek izmantoti bioloģiskās lauksaimniecības prakses BS dati, kas salīdzināti ar izmaksām, kas saistītas ar neiegūtajiem ienākumiem un papildus izmaksām, kas rastas no jauno saistību ievērošanas.

Kompensējošs maksājums aprēķināts ņemot vērā lauksaimnieku negūtos ienākumus ieviešos konkrēto praksi un kompensējot papildus izdevumus, kas rodas ieviešot konkrētu praksi. Kultūraugu dažādošanas nodrošināšanai ņem vērā papildus izdevumus, kas nepieciešami vairāku dažādu bioloģisko kultūraugu sēklas iegādei, aramzemes apstrādei un mēslošanai. Kompensācijas likme veidojas ņemot vērā apstākli, ka galvenais kultūraugs nedrīkst aizņemt vairāk kā 65% no saimniecības aramzemes, kas nozīmē mazākus ienākumus no galvenā kultūrauga audzēšanas, savukārt citu kultūraugu audzēšana nevar pilnībā aizstāt negūtos ienākumus. Tāpat kultūraugu audzēšana ir jāplāno tā, lai ar minimāliem ienākumu zaudējumiem veidotu un nodrošinātu arī segumu rudens, ziemas periodā. Kompensācijas likme ietver arī kompensāciju par augsnes seguma veidošanu ilggadīgajos stādījumos.

Vides, klimata un citas pārvaldības saistības saskaņā ar 70.pantu:

LA 10.1 - Zaļās joslas

Aprēķinu vajadzībām tiek izmantoti parastās prakses bruto segumu aprēķinu dati, kas salīdzināti ar izvēlēto piemērojamo paaugstināto agrovides praksi, - izmaksas, kas saistītas ar neiegūtajiem ienākumiem un papildus izmaksām, kas saistītas ar saistību ievērošanu. Aprēķinā nav ietvertas investīciju un darījumu izmaksas. Atbalsta maksājums sedz starpību starp tradicionālo un agrovides praksi. Atbalsta maksājuma aprēķins veikts, salīdzinot tradicionālo lauksaimniecības praksi, kad aramzemē tiek audzēti graudaugi, un agrovides praksi, kad aramzemē tiek audzēti daudzgadīgs zālājs vai nektāraugi, vai eļļas augi. Uz šī pamata tiek aprēķinātas viena potenciālā metra garuma četrus un astoņus metrus platajos joslu izveide un uzturēšanas izmaksas, ko pārrēķina uz hektāra vienībām. Graudaugu raža un cenas no CSP statistikas datiem, izmaksas no BS aprēķina ziemas kviešiem un zālājiem.

Papildu prasības, kuru izmaksas ir iekļautas aprēķinā, ir arī lauku vēstures aizpildīšana un apmācību izmaksas, kuru aprēķiniem ir izmantoti CSP dati par darba samaksu lauksaimniecībā un LLKC dati par pakalpojumu cenām lauku vēstures sagatavošanā.

CSP dati – ražas:

https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_NOZ_LA_LAG/LAG020/?loadedQueryId=261&timeType=from&timeValue=2000

CSP dati – cenas: https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_NOZ_LA_LAC/LAC020/

Bruto segumu aprēķini: <http://new.llkc.lv/lv/nozares/augkopiba-ekonomika-lopkopiba/sagatavoti-bruto-segumi-par-2019-gadu>

LA 10.2 - Vidi saudzējoša dārzkopība

Atbalsta maksājuma aprēķins veikts, salīdzinot augkopībā īstenotos integrētos augu audzēšanas un augu aizsardzības pamatnosacījumus un paaugstināto agrovides praksi, kad saistību platībās tiek izpildītas dārzkopībā noteiktās vidi saudzējošas papildu prasības, kā, piemēram, biežāku mehānisko nezāļu ierobežošanu, nelietot augu aizsardzības līdzekļus (AAL) preventīvi, bet tikai galējā nepieciešamībā, pamatoti aprakstīta lēmuma gadījumā, - papildus tiek izvietotas feromonu ķertuves - dažādu kaitīgo insektu prognozei, kuras regulāri pārbauda aptuveni 20 stundas sezonā, bet kaitēkļu iespējamā uzliesmojuma laikā pārbauda reizi dienā. Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai izmanto iespējas piesaistīt dabiskos kaitīgo organismu ienaidniekus, nodrošinot tiem labvēlīgu vidi, t.sk. apputeksnētājus un putnus (izvieto putnu būrīšus un kukaiņu mājas, pakalpojuma augu joslas) u.c., atkarībā no kultūrauga veida, kas sīkāk noteikts Latvijas normatīvajos aktos. Aprēķinā nav ietvertas investīciju un darījumu izmaksas. Izmantojot vidi saudzējošās dārzkopības metodes, ir iespējams iegūt parastajām saimniekošanas metodēm līdzvērtīgas ražas, bet rodas izmaksas papildu prasību izpildei, kas tad arī ir pamatā aprēķinam.

Aprēķins ir diferencēts trīs kultūraugu grupās, kurās katrai grupai, lai aprēķinātu vidējo svērto likmi no vairākām dārzkopības kultūrām, vispirms tiek aprēķināta kompensācijas likme atsevišķiem kultūraugiem, un pēc tam atbilstoši šo kultūraugu platību īpatsvaram izrēķināts katras kultūras likmes īpatsvars kopējā kompensācijas summā.

Aprēķinos ir izmantoti bruto segumu aprēķinu dati un ekspertu komentāri par integrētajā augu audzēšanā izmantotajām metodēm, papildu darbiem un to apjomiem.

Papildu prasības, kuru izmaksas ir iekļautas aprēķinā, ir arī lauku vēstures aizpildīšana un apmācību izmaksas, kuru aprēķiniem ir izmantoti CSP dati par darba samaksu lauksaimniecībā un LLKC dati par pakalpojumu cenām lauku vēstures sagatavošanā.

Bruto segumu aprēķini: <http://new.llkc.lv/lv/nozares/augkopiba-ekonomika-lopkopiba/sagatavoti-bruto-segumi-par-2019-gadu>

CSP dati par darbaspēka izmaksām lauksaimniecībā:
https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_EMP_DI_DIS/DIS010

LA 10.3 - Paaugstinātu labturības prasību un emisiju mazināšana lopkopībā

Kompensējošs maksājums par tādām lopkopības vienībām, attiecībā uz kurām tiek izpildīts paaugstinātu labturības prasību kopums, papildus pielietojot dažādas emisiju mazināšanas metodes, kas viena otru papildina un tādējādi sniedz ieguldījumu vides ilgtspējas uzlabošanā. Aktivitātes ietvaros ir paredzēts atbalstīt personas, kuri brīvprātīgi pilda intervences prasības, nodrošinot to izpildi vismaz noteiktajā minimālajā apmērā, pārsniedz pamatprasību nosacījumus un tādējādi veicinot labvēlīgu prakšu īstenošanu, kas sniedz ieguldījumus vairāku vides mērķu sasniegšanā. Lai stimulētu vairākas lopkopības nozarēs uzņemties šādas brīvprātīgas ilgtermiņa saistības, ir paredzēts nodalīt plānotās darbības pa 3 dažādām aktivitātēm:

- 1) Dzīvnieku ēdināšana un turēšana, kas sniedz ieguldījumu SEG emisiju mazināšanā un dzīvnieku labturībā, atsevišķi nodalot izpildāmās darbības piena lopkopības nozarei un gaļas lopkopības nozarei;
- 2) Dzīvnieku pagarinātā ganīšana, kas iekļauj mērķtiecīgu darbību kopumu piena lopkopības nozarei;
- 3) Jaunlopu turēšana līdz 6 mēnešiem, kas paredzēta jaunlopiem piena lopkopības nozarē, jo tie tiek turēti nošķirti no mātēm.

Aprēķini ir veikti katrai aktivitātei atsevišķi. Veicot aprēķinus ir salīdzinātas izmaksas parastajai praksei un praksei, kurā tiek izmantotas paaugstinātas labturības prasības un emisiju samazināšana. Piemēram, labturības prasības, kas saistītas gan ar barošanu, gulvietu uzturēšanu u.c., informācijas uzkrāšana monitoringa vajadzībām par antibiotiku lietošanas apjomiem un veidiem saimniecībā, kā arī vairāki scenāriji attiecībā SEG & amonjaka mazinājošajās darbībās, - barības nodrošinājumu, pieejas nodrošināšanu pastaigu laukumiem vai āra ganībām vai ganīšanas režīmu dažādošana, kas nav noteikts obligātajās prasībās parastā saimniekošanas praksē.

Aprēķinā nav ietvertas investīciju un darījumu izmaksas.

Aprēķinā tika izmantoti bruto segumu dati par lopkopību, CSP dati par darba samaksu lauksaimniecībā, lai aprēķinātu papildu darbu izmaksas, kā arī ekspertu ieteikumi par papildu darbu apjomiem, un aptaujāti uzņēmumi par papildu

pakalpojumu un inventāra cenām. Kompensācija ir aprēķināta uz vienu vidējo liellopu vienību, izmantojot ekspertu ieteikto pieņēmumu, ka biežāk sastopamais ganāmpulka lielums ir 50 slaucamās govīs.

Papildu prasības, kuru izmaksas ir iekļautas aprēķinā, ir arī lauku vēstures aizpildīšana un apmācību izmaksas, kuru aprēķiniem ir izmantoti CSP dati par darba samaksu lauksaimniecībā un LLKC dati par pakalpojumu cenām lauku vēstures sagatavošanā.

Liellopu vienību aprēķināšanai izmantota LAD informācija:
https://www.lad.gov.lv/files/bla_dz_blivuma_koeficients.pdf
CSP dati par darbaspēka izmaksām lauksaimniecībā:
https://data.stat.gov.lv//pxweb/lv/OSP_PUB/START_EMP_DI_DIS/DIS010

LA 10.4 - Biškopības vienību apsaimniekošana apputeksnēšanas vajadzībām

Intervences mērķis ir mainīt ierasto dravošanas praksi un veicināt apputeksnēšanas apsaimniekošanas praksi (sniegt ekosistēmas pakalpojumu), izvairoties no bišu saimju pārmērīgas intensitātes ganībās, vienlaikus nodrošinot savvaļas apputeksnētājiem ilgtspējīgu dzīvotņu apsaimniekošanu kontekstā, neradot konkurenci par barības bāzi.

Aktivitātes ietvaros ir paredzēts atbalstīt lauksaimniekus vai citus saņēmējus, kuri nodrošina vismaz noteiktajā minimālajā apmērā biškopības vienību apsaimniekošana apputeksnēšanas vajadzībām, - vismaz 20 biškopības vienību apsaimniekošanu bioloģiskajā saimniekošanas sistēmā vai vismaz 30 – citās saimniekošanas sistēmās. Biškopībā medus bites ir produktīvie dzīvnieki un bišu saime ir ražošanas līdzeklis - biškopības vienība. Bitēm ir liela nozīme augu apputeksnēšanā un dabā tās ir vienas no galvenajām apputeksnētājām.

Intervences prasības nosaka lielākas pārvaldības saistības saimniecībām, kurās ir lielāks bišu saimju skaits.

Tradicionālajā praksē nav noteikts maksimālais stropu skaits vienā novietnē vai minimālais/maksimālais pieļaujamais stopu skaits dravā. Aprēķins ir veikts pamatojoties uz iegūtā bišu produkcijas apjoma saimniekojot tradicionālajā veidā salīdzinot to ar ierobežotu stropu apjomu uz ha atbalsta pasākumā (3 konvencionāli, 2 bioloģiski).

Aprēķinu vajadzībām tiek izmantoti parastās un bioloģiskās prakses bruto segumu aprēķinu dati, kas salīdzināti ar izvēlēto piemērojamo paaugstināto agrovides praksi, -izmaksas, kas saistītas ar neiegūtajiem ienākumiem un papildus izmaksām, kas saistītas ar saistību ievērošanu, t.sk. ņemot vērā dažādās izmaksas bioloģiskās lauksaimniecības sistēmā. Izmaksas un biškopības produkcijas cenas ir ņemtas no bruto seguma aprēķiniem par 2021. gadu.

http://new.llkc.lv/sites/default/files/baskik_p/pielikumi/bites_16.pdf

Aprēķinā nav ietvertas investīciju un darījumu izmaksas. Atbalsta maksājums sedz starpību starp tradicionālo un agrovides praksi.

LA 10.5 - Zālāju biotopu apsaimniekošana

Aktivitātes mērķis ir uzturēt no lauksaimnieciskās darbības atkarīgos Eiropas Savienības nozīmes bioloģiski vērtīgos zālājus un putnu dzīvotnes ilggadīgajos zālajos, *NATURA 2000* teritorijās un ārpus tām, nodrošinot tiem atbilstošu apsaimniekošanu, veicinot šo īpašo dabas vērtību saglabāšanu.

Tradicionālajā praksē pļaušanas biežums ir vairākas reizes sezonā, turklāt, ar neierobežotu pļaušanas sākuma datumu vai paņēmieniem (t.sk. ar atlikto pļaušanas laiku), ar mērķi iegūt maksimālo ražas kvalitāti un kvantitāti, kā arī tiek veikta zālāju ielabošana ražības paaugstināšanai, to mēslojot ar dažādiem mēslošanas līdzekļiem, vai piesējot tauriņziežus, vai arī pilnībā platību aparot un pārsējot ar ražīgu zālaugu maisījumu. Vienreizējā pļaušana sezonā samazina putnu un dzīvnieku mazuļu bojā iešanas gadījumu skaitu, saglabājas arī botāniski vērtīgās augu sugas, ja platība tiek noganīta ekstensīvi.

Kompensāciju aprēķins tika veikts, atsevišķi botāniskajiem zālāju biotopiem (1. – 4. klase) un atsevišķi putnu dzīvotnēm zālajos (5. - 6. klase), katru no šīm grupām salīdzinot parasto zālāju apsaimniekošanas praksi, kad zālāji tiek regulāri atjaunoti, lai iegūtu augstākas ražas un bioloģiski vērtīgo zālāju apsaimniekošanu, ar ekstensīvām metodēm. Kompensāciju veido ieņēmumu starpība no neiegūtās ražas un papildu izmaksas par zālāju apsaimniekošanu sarežģītos apstākļos, kur putnu dzīvotnēm zālajos dēļ vēlās pļaujas termiņa tiek kompensēta zaudētā siena kvalitāte, lai iegādātos atbilstoša apjoma kvalitatīvu lopbarību, atšķirībā no botāniskajiem zālāju biotopiem, kur nav noteikts pļaujas sākuma datums. Izmantota informācija no bruto seguma aprēķina par zālāju ierīkošanas izmaksām un tehnikas pakalpojumu cenām, dati no pētījumiem par bioloģiski vērtīgo zālāju ražām, kā arī informācija no uzņēmējiem par aktuālajām lopbarības cenām.

Papildu prasības, kuru izmaksas ir iekļautas aprēķinā, ir arī lauku vēstures aizpildīšana un apmācību izmaksas, kuru aprēķiniem ir izmantoti CSP dati par darba samaksu lauksaimniecībā un LLKC dati par pakalpojumu cenām lauku vēstures sagatavošanā.

Bruto segumu aprēķini: <http://new.llkc.lv/lv/nozares/augkopiba-ekonomika-lopkopiba/sagatavoti-bruto-segumi-par-2019-gadu>

LA 11 - Bioloģiskā lauksaimniecība

Aktivitātes mērķis ir atbalstīt saimniecības, kuras iekļautas bioloģiskās lauksaimniecības kontroles sistēmā pilnībā vai daļēji (paralēlā ražošana) un, apsaimniekojot lauksaimniecības platību, ražo bioloģiskās lauksaimniecības produktus. Tradicionālajā (konvencionālā vai integrētajā) praksē lauksaimniekam jāizpilda savstarpējās atbilstības prasības un citas obligātās prasības. Bioloģiskās ražošanas noteikumu ievērošana, veicina ilgtspējīgu lauksaimniecisko ražošanu, sekmējot vides aizsardzību, dzīvnieku labturību, un lauku ainavas saglabāšanu, dažādu ekosistēmas pakalpojumu nodrošināšanu. Ar bioloģiskās lauksaimniecības metodēm apstrādātas lauksaimniecības zemju platības rada būtiski mazāku ķīmisko vielu slodzi vidē, salīdzinot ar intensīvās lauksaimniecības metodēm. Ieviešot un turpinot bioloģiskajam saimniekošanas veidam atbilstošu zemes apsaimniekošanu, tai skaitā augu maiņu, zemes platībām atbilstošu lauksaimniecības dzīvnieku skaitu un organisko mēslošanas līdzekļu izmantošanu noteiktās nepiesārņojošās normās, samazinās notece no lauksaimniecības platībām un līdz ar to arī biogēno elementu izskalošanās un nonākšana ūdenstecēs un ūdenstilpēs.

Bioloģiskās lauksaimniecības kompensāciju aprēķins ir veikts pamatojoties uz neiegūtajiem ieņēmumiem, jo bioloģiskajā lauksaimniecībā tiek iegūtas zemākas ražas, kā arī uz papildu izmaksām, kuras rodas bioloģiskās lauksaimniecības prakses izpildē, kā arī bioloģiskās sertifikācijas, lauku vēstures sagatavošanas un apmācību izmaksas, kuru aprēķiniem ir izmantoti CSP dati par darba samaksu lauksaimniecībā un LLKC dati par pakalpojumu cenām lauku vēstures sagatavošanā.

Aprēķinā nav ietvertas investīciju un darījumu izmaksas.

Kompensāciju aprēķins ir veikts katrai augkopības kultūru grupai atsevišķi: 1) Labība, eļļas augi, lopbarības sakņaugi, nektāraugi; 2) tauriņzieži (t.sk. pākšaugi un zālāji ar tauriņziežiem >50%) un papuves t.sk., kurās sēti zaļmēslojuma augi augsnes ielabošanai; 3) dārzeņi, kartupeļi, augļi un ogu dārzi; 4) zālāji.

Aprēķins ir diferencēts četrās kultūraugu grupās, kurās katrai grupai, lai aprēķinātu vidējo svērto likmi no vairākām augkopības kultūrām, vispirms tiek aprēķināta kompensācijas likme atsevišķiem kultūraugiem, un pēc tam atbilstoši šo kultūraugu platību īpatsvaram izrēķināts katras kultūras likmes īpatsvars kopējā kompensācijas summā.

Lopkopībā ir veikts aprēķins piemaksai uz zālāja hektāru par slaucamajām govīm un pārējiem dzīvniekiem atsevišķi, ja tie veido 1LielV/ha. Kompensācija ir aprēķināta uz vidējo liellopu vienību. Ja grupā ir veikti aprēķini vairākiem lauksaimniecības dzīvniekiem, tad pēc tam ir izrēķināta vidējā svērtā likme atbilstoši katras grupas īpatsvaram.

CSP dati – ražas:

https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_NOZ_LA_LAG/LAG020/?loadedQueryId=261&timeType=from&timeValue=2000

CSP dati – cenas: https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_NOZ_LA_LAC/LAC020/

Bruto segumu aprēķini: <http://new.llkc.lv/lv/nozares/augkopiba-ekonomika-lopkopiba/sagatavoti-bruto-segumi-par-2019-gadu>

Liellopu vienību aprēķināšanai izmantota LAD informācija: https://www.lad.gov.lv/files/bla_dz_blivuma_koeficients.pdf

Maksājums saistībā ar platībatkarīgiem traucēkļiem saskaņā ar 72.pantu:

LA 12 - Natura 2000 maksājums mežiem

Aprēķini veikti ar LLU Meža fakultātes izstrādāto meža apsaimniecības plānošanas datorprogrammu "Meža Eksperts". Ar tās palīdzību modelēta biežāk sastopamo un saimnieciski vērtīgāko koku sugu - priedes, egles un bērza - raksturīgāko bonitāšu audžu augšanas gaita un mežsaimnieciskā darbība, ar to saistītie ieņēmumi un izdevumi. Audžu nociršana galvenā cirtē modelēta pēc galvenās cirtes vecuma.

Aprēķinos par pamatu ņemtas AS "Latvijas valsts meži" no 2015.gada līdz 2020. gadam vidējās kokmateriālu sortimentu cenas un mežizstrādes izmaksas: <https://www.lvm.lv/biznesa-partneriem/profesionaliemi/ilgtermina-mezistradajumi/cirsmas-piedavajuma-cenas-noteiksana>

Administratīvo izmaksu pozīcijā tiek iekļautas izmaksas par inventarizācijas veikšanu, meža īpašumu apsekošanu, robežstīgu tīrīšanu, infrastruktūras uzturēšanu, pārskatu iesniegšanu un citas izmaksas.

Rezultātā aprēķināta mežaudžu vai to daļu gada rente - ikgadējie tīrie kompensējamie ienākumi uz vienu ha:

- Aizliegta mežsaimnieciskā darbība; aizliegta galvenā un kopšanas cirte - kompensācija par kopējiem negūtajiem ienākumiem gada rentes apjomā.
- Aizliegta galvenā cirte - kompensācija par galvenajā cirtē negūtajiem ienākumiem. Aprēķināta mežaudzes gada rente mežaudzei galvenās cirtes vecumā bez kopšanas ciršu rezultātā gūtajiem ienākumiem.
- Aizliegta kailcirte - kompensācija par atstājamo audzes daļu ar biežību 0.4. Aprēķināta mežaudzes gada rente atstājamajai mežaudzes daļai galvenās cirtes vecumā ar biežību 0.4 bez kopšanas un izlases ciršu rezultātā gūtajiem ienākumiem.

Pēc Meža valsts reģistra 2020. gada datiem privāto īpašnieku mežos Natura 2000 teritorijās un mikroliegumos mežsaimnieciskā darbība ierobežota 63 590 ha, no kā:

- aizliegta mežsaimnieciskā darbība, aizliegta galvenā cirte un kopšanas cirte: 24 260 ha ;
- aizliegta galvenā cirte: 2055 ha;
- aizliegta kailcirte: 37 275 ha.

Avots: https://www.zm.gov.lv/public/ck/files/Implementation_report_2014LV06RDNP001_2020_0_lv.pdf